

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.143

Inventaris van het archief van de familie Von Römer, 16e-20e eeuw

Versie: 25-11-2022

J.H. Kompagnie

Nationaal Archief, Den Haag 1980

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I. Familie Von Römer.....	11
II. Aanverwante families.....	13
a. Familie Gallois.....	13
b. Overige families.....	13
III. Lucien Sophie Albert Marie von Römer (1873-1965).....	15
IV. Niet-archivalia: zegels en cachets.....	18

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 172 Familie Von Römer

Archiefbloknummer:

C25113

Omvang:

68 inventarisnummer(s)4,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief. De Duitse stukken zijn grotendeels in het Kurrenstenschrift geschreven.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Von Römer

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De leden van het geslacht Von Römer bekleedden hoge posities in het leger en aan het hof, zoals Johann (Carl) David von Römer die als "Kapitein-ingenieur" in dienst van Frederik de Grote stond. Zijn zoon, Friedrich Ludwig Carl Ulrich Aemilius bracht het tot generaal-majoor en deze was het, die zich in Nederland vestigde. De kollektie Von Römer bestaat grotendeels uit bescheiden die betrekking hebben op door Lucien von Römer samengestelde genealogieën van nagenoeg alle takken van zijn voorgeslacht, die hij in vele banden heeft ondergebracht.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 172 Familie Von Römer, nummer toegang 2.21.143, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Römer, von, 2.21.143, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

In 1295 zou een uit Rome afkomstige koopman zich met vrouw en vier zonen in het Duitse Botzen gevestigd hebben. De man werd aangeduid als "der Römer", een naam die als Römer en Von Römer verbonden bleef aan het geslacht, waarvan hij, de eerste "Römer", de stamvader was. Over het wel en wee van het geslacht (Von) Römer in de middeleeuwen is verder nauwelijks iets bekend. In 1530 evenwel werd de tot aanzien gekomen Johann Wolfgang (von) Römer te Augsburg begiftigd met een nieuwe wapenbrief, verleend door keizer Karel V. De leden van het geslacht bekleedden hoge posities in het leger en aan het hof, zoals Johann (Carl) David von Römer (de eerste overigens, die "von" aan zijn naam toevoegde) die als "Kapitein-ingenieur" in dienst van Frederik de Grote stond. Zijn zoon, Friedrich Ludwig Carl Ulrich Aemilius bracht het tot generaal-majoor en deze was het, die zich in Nederland vestigde, waar hij in 1845 te Elburg is overleden. Ook zijn kinderen en kleinkinderen zijn in Nederland gebleven.

De samensteller en verzamelaar van het familiearchief Von Römer is Lucien Sophie Albert Marie (Lucien) von Römer geweest. Hij werd op 23 augustus 1873 in Kampen geboren als zoon van Johan Wolfgang Carel (1835-1879) en Nevina Carolina van der Plas (1838-1899). Lucien bezocht het gymnasium in Breda en studeerde medicijnen in Leiden, Amsterdam en Berlijn, waarna hij als officier van gezondheid naar Nederlands-Indië werd uitgezonden.

Hij is daar in verschillende medische functies werkzaam geweest. Zo was hij gouvernementsarts, neuroloog, havenarts, chef van de gezondheidsdienst van Batavia, medisch adviseur, inspecteur en hoofdinspecteur, en, na zijn pensionering, opnieuw neuroloog. Van 1 juni 1909 tot 1 juli 1910 nam hij deel aan de wetenschappelijke "Sneeuwgebergte-expeditie" naar Zuid-Nieuw-Guinea.

Hij publiceerde natuurwetenschappelijke, filosofische, historische en medische studies. Op dit laatste gebied ging zijn belangstelling met name uit naar homosexualiteit en androgynie. Groot was zijn bijdrage aan de tuberculosebestrijding in Nederlands-Indië. Ook leverde hij vele bijdragen aan het Nieuw Nederlandsch Bibliografisch Woordenboek.

In november 1921 trouwde hij op 48-jarige leeftijd met Eugenie Marguerite Gallois, die in 1895 te Pagottan werd geboren als dochter van Johannes Theodorus Christianus Gallois en van Anne Marguerite Augustine Satoor. Eugenie Gallois was een begaafde pianiste (ze was leerlinge van o.a. de dirigent Evert Cornelis) die vele recitals heeft gegeven. Uit dit huwelijk werd geboren: Djayo Theodorus Nevinus Lucius (6 augustus 1923).

Reeds in 1915 heeft Lucien von Römer als zijn zoon erkend Tando Oemar Soetan Mansoer, geboren 16 november 1900, wiens moeder een Sumatraanse was.

Op 23 december 1965 is L.S.A.M. von Römer, 92 jaar oud, in Malang overleden alwaar hij ook is begraven.¹

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In 1955 is de kollektie aan het Algemeen Rijksarchief² overgedragen.

De rechtstitel is (nog) onbekend

¹ Zie over L.S.A.M. Von Römer: Persoonlijkheden in het Koninkrijk der Nederlanden in Woord en Beeld, Amsterdam, 1938, p. 1245 en over E.M. Gallois p. 1712.

² Archief van het archief, B 1955, nr. 16, Proces-verbaal van overdracht 24 december 1954.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De kollektie Von Römer bestaat grotendeels uit bescheiden die betrekking hebben op door Lucien von Römer samengestelde genealogieën van nagenoeg alle takken van zijn voorgeslacht, die hij in vele banden heeft ondergebracht. Vanwege de grote hoeveelheid stukken die in één band verzameld zijn en de in vele gevallen praktische onmogelijkheid tot juiste datumbepaling is niet bij elk inventarisnummer de exacte datering weergegeven. Het grootste deel der stukken dateert evenwel uit het eind der 19e en vooral de eerste helft van de 20e eeuw, met incidentele uitschieters naar vroeger eeuwen.³ De toegankelijkheid van het archief wordt sterk bevorderd door de inhoudsopgaven die zich in de meeste banden voorin bevinden.

Behalve archiefbescheiden bevinden zich in de banden ook vele stukken met een dokumentair karakter, zoals fotografische afbeeldingen, die niet van de archivalia te scheiden zijn. Verder bevat de kollektie zegels en cachets, die niet tot het eigenlijke archief behoren.

3 Zie b.v. inventarisnummers 17, 21 en 27.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. FAMILIE VON RÖMER

- 1** Stukken betreffende de afstamming van de families Römer en Von Römer; met heraldische afbeeldingen en bijlagen.
16e-20e eeuw 1 band
- 2** Fotografische afbeeldingen van leden van de familie Von Römer en van de door hen gevoerde wapens; met handtekeningen.
18e-20e eeuw 1 band
- 3** Akten van benoeming, doop, huwelijk en overlijden van leden van de familie Von Römer en van aanverwante families; met inhoudsopgave; afschriften en originalia.
18e-20e eeuw 1 band
- 4** Kwartierstaten betreffende de familie Von Römer en van veertien aanverwante families; met inhoudsopgave en fotografische afbeeldingen.
19e-20e eeuw 1 band
- 5** Stukken betreffende Johann Römer (1e helft 17e eeuw), Johan Hans Hector Römer (1629-1691), Johann Thomas Römer (1686-1754) en de families Von Cronstetten en Von Aschaffenberg; met inhoudsopgave en bijlagen.
17e-20e eeuw 1 band
- 6** Stukken betreffende Johann (Carl) Daniel von Römer (1719-1799), echtgenoot van Anna Frederika Kleinschmit; met inhoudsopgave en afbeeldingen.
18e-20e eeuw 1 band
- 7** Stukken betreffende Friedrich Ludwig Carl Ulrich Aemilius von Römer (1764-1845); met inhoudsopgave, autobiografie en prenten.
18e-20e eeuw 1 band
- 8** Stukken betreffende Johan Frederik Emilius von Römer (1804-1865); met fotografische afbeeldingen en inhoudsopgave.
19e-20e eeuw 1 band
- 9** Stukken betreffende Johan Frederik Emilius von Römer (1804-1865), Anton Reinhardt von Römer (1836-1911) en de aanverwante families Bruyns, Evers, Steffens en Toussaint; met bijlagen en inhoudsopgaven.
19e-20e eeuw 1 band
- 10** "Proeve van een seinstelsel", seinboek ten behoeve van de scheepvaart, ontworpen en geschreven door Johan Frederik Emilius von Römer (1804-1865).
(1850) 1 deel
- 11** Stukken betreffende Johan Wolfgang Carel von Römer (1835-1879) en Johan Frederik Emile Anton Rheinhardt von Römer (1871-1927); met inhoudsopgave.
19e-20e eeuw 1 band

- 12** Stukken, houdende composities van Johan Frederik Emile Anton Rheinhardt (John) von Römer (1871-1927); in manuscript en gedrukt; met inhoudsopgave.
1e helft 20e eeuw 1 band

II. AANVERWANTE FAMILIES

A. FAMILIE GALLOIS

- 13** Stukken betreffende de familie Gallois en de hiermee verwante families Beck, Blomhert, Bohl (Pohl), Van Langen, Raes, Van Schuylenburch, Versteegh en Walraven; met inhoudsopgave.
1798, 19e-20e eeuw 1 band
- 14** Stukken betreffende de afstamming van de familie Gallois, met de nadruk op Eugenie Marguerite Gallois (1895-), echtgenote van L.S.A.M. von Römer; met fotografische afbeeldingen en inhoudsopgave.
19e-20e eeuw 1 band
- 15** Stukken betreffende de familie Gallois en Van Vloten Augustijn en verhalen en gedichten van Louise Gallois (geboren 1898); met fotografische afbeeldingen, inhoudsopgave en bijlagen.
20e eeuw 1 band
- 16** Fotografische reproducties van akten en documenten betreffende de familie Gallois; met inhoudsopgave.
20e eeuw 1 band
- 17** Stukken betreffende de families Borrewater, Carapiet, De La Craussaz, Doxa(t), Gallois, Hioolen, Le Jolle, Maritz, Mayor, Richard, De Rochemont, Satoor, Van Vlierden en Vuagnère; met inhoudsopgave, fotografische afbeeldingen, wapens en andere bijlagen.
20e eeuw 1 band
Op p. 9 een plattegrond van Antwerpen uit 1598 (Braun en Hogenberg); op p. 202 een kaart met profielen van Perzische steden, ± 1700.

B. OVERIGE FAMILIES

- 18** Stukken betreffende de families Van Beek, Buschman, Calkoen, Van Diepenbroick, Falck, De Flavard, Heldewier, Mahieu, Meinertshagen, Muntz, De Patain, Radermacher, Sels, Ten Vile en Vlaming; met inhoudsopgave en bijlagen.
16e-20e eeuw 1 band
- 19** Stukken betreffende de families Herber, Von Kaczkowsky, Koch, Morgenroth en Nissaeus; met inhoudsopgave.
16e eeuw, 19e-20e eeuw 1 band
- 20** Stukken betreffende de families Boller, Van Ren(t)z en Schad; met inhoudsopgave en vele prenten.
16e-20e eeuw 1 band
- 21** "Genealogia von Beer(n)", overzicht van de afstamming van de familie Beer; met afbeeldingen van wapens.
1634 1 deel
- 22** Stukken betreffende de families Clifford Kocq van Breugel, Falck, De Flavard de Wolff, Perk, Spengler, Veeren en de Wolff; met inhoudsopgave.
18e-20e eeuw 1 band

-
- 23** Stukken betreffende de families Kleinschmit(t) en Nicolai; met inhoudsopgave, fotografische afbeeldingen, prenten, portretten en andere bijlagen.
18e-20e eeuw 1 band
- 24** Stukken betreffende de familie Beer; met inhoudsopgave en fotografische afbeeldingen van met name Nederlands Oost-Indië.
19e-20e eeuw 1 band
- 25** Stukken betreffende de families Bik en Van de Lecq; met inhoudsopgave en fotografische afbeeldingen.
19e-20e eeuw 1 band
- 26** Stukken betreffende de families Van der Plas en aanverwante families; met inhoudsopgave.
19e-20e eeuw 1 band
- 27** Stukken betreffende de families Bach, Beer, Caspersz, De Jong, Prigge, Sijthoff en Strobach; met inhoudsopgave.
20e eeuw 1 band
Op p. 6 prent uit 1579 betreffende de overrompeling van Willebroeck.
- 28** Circulaires betreffende de afstamming van de familie Bach.
20e eeuw 1 band
- 29** Stukken betreffende de familie Bach, (Buchholzer tak).
1921, 1923 1 deel
In het Duits.

III. LUCIEN SOPHIE ALBERT MARIE VON RÖMER (1873-1965)

- 30** Opstellen en verhalen.
1892-1895 1 band
- 31** Inleiding en vertaling door L.S.A.M. von Römer van Friedrich Nietzsche's "Also sprach Zarathustra" (boekeditie).
1905 1 deel
zie ook inventarisnummer 42
- 32** Artikel van H.A. Lorentz betreffende de Nieuw-Guinea-expeditie; met foto's van L.S.A.M. von Römer en van J.W. van Nouhuys.
1907 1 katern
- 33** "Driemaandelijksche Verslagen van het Psychophysisch Laboratorium te Amsterdam", met daarin artikel van L.S.A.M. von Römer, getiteld: "Over het verband tusschen de schijngestalten der maan en de sexualiteit".
1907 1 deel
In het Nederlands en het Duits.
- 34** Verslagen van het Eerste Internationale Psychiatrie-, Neurologie- en Psychologiecongres in Amsterdam.
1907 1 deel
- 1. L.S.A.M. von Römer was gedelegeerde voor Nederland
- 2. In het Duits, Engels en Frans.
- 35** Artikel van Max Fleischer betreffende mossen, verzameld door L.S.A.M. von Römer tijdens de Nieuw-Guinea-expeditie.
1910 1 katern
- 36** Rapport van de Geneeskundige Commissie tot onderzoek der klachten betreffende de verpleging in de protestantse ziekeninrichting "Koningin Emma" te Weltevreden.
1915 1 katern
L.S.A.M. von Römer was lid van de commissie.
- 37** Feestbundel, uitgegeven ter gelegenheid van de opening van het nieuwe laboratorium te Salemba, met daarin een artikel van L.S.A.M. von Römer betreffende cholera.
1917 1 deel
- 38** Artikel betreffende de familie van koningin Elizabeth II van Engeland.
1936 1 katern
- 39** Rede betreffende de afstamming van prins Bernhard von Lippe-Biesterfeld.
1937 1 katern
- 40-41** "Prodromus historiae atque vitae Antinoi", historische verhandelingen en aantekeningen over de Romeinse geschiedenis en godsdienst; met fotografische afbeeldingen van keizers, goden, munten, gipsafgietsels, horoscopen en van beelden, berustend in diverse Europese musea.
begin 20e eeuw 2 banden
- 40** Band I.
- 41** Band II.

- 42** Concept-inleiding op Friedrich Nietzsche's "Aldus sprak Zarathustra".
begin 20e eeuw 1 band
zie ook inventarisnummer 31
- 43-44** Kranteknipsels.
begin 20e eeuw 2 banden
43 Band I.
44 Band II.
- 45** Aantekeningen en resultaten van onderzoekingen, verricht ten behoeve van de
verhandeling "Beiträge zur Erkenntnis des Uranismus".
begin 20e eeuw 1 pak
- 46** Verhandeling, getiteld "Beiträge zur Erkenntnis des Uranismus", bedoeld als
proefschrift, doch als zodanig niet aanvaard; met bijlagen.
begin 20e eeuw 1 band
In het Duits.
- 47** Stukken betreffende de in 1530 door keizer Karel V toegekende wapenbrief en het
verschil van mening hieromtrent met prof. Arthur Seidel.
begin 20e eeuw 1 band
- 48** Fotografische afbeeldingen van medaillons en zilveren bekers.
begin 20e eeuw 1 band
- 49** Bundel, uitgegeven ter gelegenheid van de "First Conference of Oriental Red Cross
Societies" in Bangkok, met daarin artikel van L.S.A.M. von Römer.
1922 1 deel
In het Engels.
- 50** Fotoalbum betreffende de tentoonstelling, gehouden in Batavia ter gelegenheid
van het Congres van de Far Eastern Association of Tropical Medicine.
1922 1 band
- 51-53** Uitgaven van de Commissie voor de volkslectuur, geschreven door L.S.A.M. von
Römer. 3 banden
1922-1932
51 serie nr. 467
In het Nederlands en het Maleis
52 serie nr. 930, nr. BGD 8a en nr. BGD 2a
Geschreven in Javaanse karakters.
53 serie nr. BGD 10, BGD 11 en BGD 12
In het Nederlands en het Maleis.
- 54** Verslag van de opening van de Geneeskundige Hoogeschool te Batavia.
1927 1 katern
Op p. 45 afbeelding van door L.S.A.M. von Römer geschonken schilderij.
- 55** Verhandeling, getiteld "Ueber die androgynische Idee des Lebens"; met bijlagen.
begin 20e eeuw 1 band
- 56-60** Notulen van de bijeenkomsten van de Rotary-club Malang, bijgehouden door
L.S.A.M. von Römer; met indices.
1933/1938 5 delen

56	1933/1934
57	1934/1935
58	1935/1936
59	1936/1937
60	1937/1938

Met foto van L.S.A.M. von Römer.

- 61-63** "Geschriften en verhandelingen".
eind 19e-begin 20e eeuw 3 banden
Voor uitvoerige specificatie der onderwerpen zie inhoudsopgave voorin in elke band.
- 61** Deel I.
62 Deel II.
63 Deel III.
- 64** Stukken betreffende de film "Doekoen Kaoem Moeda" (Een moderne volksdokter);
met bijlagen. 1 band
(1934)
- 65** Aantekeningen betreffende de Javaanse afstamming van L.S.A.M. von Römer en
betreffende de families Bach, Beer, Caspersz en Strobach; met inhoudsopgave.
20e eeuw 1 band
- 66** Voormalig verzegeld pakket, in 2000 geopend
Bevat o.a. boekje met verzen van de hand van Römer en een heruitgave Engelstalig pornografisch
toneelstuk van ene Rochester

IV. NIET-ARCHIVALIA: ZEGELS EN CACHETS.

- 67** Zegels en cachets, afkomstig van de familie Von Römer en aanverwante families.
1 band
- 68** Aantekeningen/leerboek Anatomie, deel I, van L. von Römer.
ca. 1900
Ex libris no. 26. 1 deel